

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 69 / II Legislatura / Sisè període

Dimecres, 1 d'octubre de 1986

Presidència
del Molt Honorable Sr. Miquel Coll
i Alentorn

Sessió Plenària núm. 59

Primera reunió

SUMARI

La sessió s'obre a les sis de la tarda i catorze minuts. (p. 3084).

Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu (Punt únic de l'ordre del dia.)

Exposició : M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 3084), la qual es descabdella en els punts següents :

L'aplicació de l'Estatut en l'aspecte competencial i en matèria de finançament autonòmic (p. 3084).

L'obra de govern i l'endeutament de la Generalitat (p. 3086).

La situació actual de la negociació sobre el finançament autonòmic amb el Govern de l'Estat (p. 3086).

Les característiques bàsiques que han d'informar la societat catalana de cara al futur (p. 3088).

Els criteris de l'acció de govern en funció del projecte de país (p. 3089).

Les línies d'actuació del govern :

- 1.ª) millorar la infraestructura bàsica (p. 3089);*
- 2.ª) proporcionar elements de treball a les iniciatives de la societat (p. 3089);*
- 3.ª) aixecar el nivell de formació i el nivell cultural (p. 3090);*
- 4.ª) crear un entorn favorable a la iniciativa (p. 3090);*
- 5.ª) crear una Administració àgil i eficient (p. 3090).*

L'ordre de prioritats i la política pressupostària (p. 3090).

Els riscos de la nova etapa de creixement i canvi i les actuacions del Govern per contrarestar-los :

- 1.ª) pel que fa a l'augment de competitivitat i la desprotecció social (p. 3091);*
-

2.ª) *pel que fa a la hiperconcentració demogràfica, econòmica i de tot ordre a Barcelona i al seu entorn (p. 3092).*

La realitat de progrés que caracteritza la societat catalana com a seguretat per al seu futur (p. 3092).

La necessitat de resoldre els problemes polítics i institucionals del país mitjançant el diàleg i l'entesa amb el Govern de l'Estat (p. 3093).

La necessitat d'evitar el ressentiment i la frustració, malgrat les tensions exteriors i les discriminacions, per poder construir el país (p. 3094).

El perill del radicalisme que pot portar al trencament de la convivència (p. 3094).

La necessitat que la joventut que rebutja la claudicació s'incorpori positivament a la tasca de construir Catalunya (p. 3095).

La sessió se suspèn a tres quarts de vuit del vespre i cinc minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 59

La sessió s'obre a les sis de la tarda i catorze minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat dels I. Srs. Vicepresidents Primer i Segon i de l'I. Sr. Secretaris Primer, de la I. Sra. Secretària Tercera i de l'I. Sr. Secretari Quart. Assisteixen la Mesa l'Oficial Major i el Lletrat Sr. de Alfonso.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat de tots els H. Srs. Consellers.

Ordre del dia

Punt únic : Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu.

El Sr. PRESIDENT : Comença la sessió.

Aquesta Presidència anuncia que, d'acord amb l'article 119 del Reglament, aquesta sessió tindrà un únic punt de l'ordre del dia, que és : debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu.

Abans, però, de començar el debat, aquesta Presidència voldria expressar a les il·lustres senyores diputades i als il·lustres senyors diputats el seu desig que les vacances que acaben de transcórrer els hagin estat de descans i ben plaents i els hagin permès de reforçar les seves forces per treballar amb més braó que mai al servei de Catalunya.

Voldria també donar la benvinguda als Diputats Il·lustres senyors Josep Pous i Ballbé, del Grup parlamentari de Convergència i Unió, Antoni Lucchetti i Farré, del Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat de Catalunya, i Rafael Madueño i Sedano, del Grup Socialista al Parlament de Catalunya, que avui s'incorporen a aquesta Cambra.

També haig d'adreçar unes paraules de salutació a la delegació de l'Assemblea Nacional de Quebec que ens honra amb la seva presència, encapçalada per l'Excel·lentíssim senyor Jean-Pierre Saintonge, Vice-president d'aquesta Assemblea. Espero que tots vosaltres voldreu mostrar la nostra simpatia pel país que ells representen fent, doncs, una demostració de salutació.

(Aplaudiments.)

Comença el debat amb la intervenció del Molt Honorable senyor President de la Generalitat. El Molt Honorable senyor President té la paraula.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT (Jordi Pujol i Soley) : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, com cada any, anem a fer el debat de política general que prescriu el Reglament a l'inici de la sessió parlamentària de la tardor.

Enguany hi ha un fet que condiciona aquest debat, i és que complint el compromís que vaig adquirir l'any passat, aquí

mateix, penso demanar que, entre el 15 de novembre i el 15 de desembre, es faci un debat parlamentari sobre l'aplicació de l'Estatut i, especialment, sobre l'abast real de l'autonomia, ara que ja en comencem a tenir experiència.

Això vol dir que hi ha coses que, lògicament, discutirem més a fons d'aquí a dos mesos, o jo, almenys, en el meu discurs d'avui, no penso aprofundir en alguns aspectes competencials i polítics de la nostra autonomia. En tot cas, sí que vull subratllar que aquest debat que farem a finals d'any serà un debat molt important i molt compromès, perquè hem d'expressar opinions sobre això, precisament, sobre en què consisteix realment el nostre Estatut després de sis anys d'experiència. De tota manera, i malgrat que, com deia —jo personalment, almenys, si més no avui, ...en el debat de demà pot sortir tot el que convingui—, no aprofundiré en alguns aspectes concrets, de tota manera, no puc deixar d'emmarcar aquest debat —el d'avui— en el seu context real i, per tant, no puc deixar de dir que, de moment, l'estat de la qüestió és preocupant —àdhuc, en diversos aspectes, alarmant.

I no puc deixar d'advertir que no podem dir, o no se'm pot fer dir, «farem això, farem allò», si l'àmbit competencial i el pes polític de l'autonomia catalana són tan sovint almenys discutits, i massa cops rebaixats o fortament condicionats. La manera com s'elaboren i s'aproven a Madrid les lleis de bases, sovint extremament reglamentistes; les constants suspensions dels nostres decrets i lleis durant anys per part del Tribunal Constitucional; la manera d'entendre la unitat de mercat, que amenaça de llevar de contingut real les nostres competències econòmiques : aquests i molts altres fets tendeixen a laminar gravíssimament les nostres possibilitats d'autogovern.

Valdrà la pena que faci referència a un memoràndum que he enviat fa pocs dies, com a conseqüència de l'entrevista que vaig tenir amb el President del Govern el dia 4 de setembre, posteriorment, li he enviat un memoràndum, al qual en seguirà un altre de més extens, però voldria només enumerar els punts d'aquest memoràndum perquè vegin per on van les nostres preocupacions, les preocupacions del Govern de la Generalitat des d'un punt de vista competencial. Fa referència a alguns fets històrics que entenem nosaltres que han estat d'intent de retallada de l'autonomia —la LOAPA i d'altres— i després, situant-nos en el moment present, fa referència a la suspensió dels actes autonòmics, que representen un entrebanc molt gros per al funcionament del Parlament i del Govern de la Generalitat; fa referència a l'abús del concepte de bases; fa referència també a les competències exclusives que es converteixen en compartides i que després s'acaben de coordinar i no en queda res; al principi d'igualtat i a les competències sobre ordenació econòmica; a alguns aspectes concrets de la llengua catalana; al tema de les subvencions, en el qual tenim un marge petitíssim, d'un 5% —una autonomia que té un 5% de

marge per decidir les seves subvencions, evidentment, ja d'entrada, és una autonomia molt prima—; als problemes que planteja l'ingrés en el Mercat Comú, o a la utilització que se'n podria fer, segons com, de cara a la disminució, la laminació de la nostra autonomia; finalment, hi ha una referència molt breu —perquè no és el tema del memoràndum— a les qüestions econòmiques.

Bé, i si això passa amb les competències —com ara els deia—, més passa encara amb el finançament.

També aquí, com podem dir «farem això, farem allò», si no sabem de quants diners disposem? Sabem, això sí, això ho sabem, que durant els darrers anys les condicions de finançament no han millorat gens —de fet, han empitjorat—, i que avui ja representen una amenaça per a la simple viabilitat de l'autonomia. Per tant, i malgrat la perspectiva del debat d'aquí a uns mesos, del finançament és forçós que en parlem.

Però abans vull fer una remarca. Jo, avui, necessàriament hauré de ser crític amb la política autonòmica —competencial i financera— del Govern socialista. De fet, acabo de ser-ne d'entrada: les meves primeres paraules ja han estat, en aquest sentit, crítiques. En canvi, és el meu propòsit entrar tan poc com pugui en polèmica amb les forces polítiques catalanes, tan poc com pugui. Vull donar com a segur que totes les forces polítiques catalanes desitgen resoldre favorablement per a Catalunya els problemes que, en tant que país i en tant que autonomia, tenim plantejats. I a cap d'elles, avui, alludeixo. Per tant, en principi, cap dels partits aquí presents, cap de vostès és avui, d'entrada, el meu adversari polític. O, si ho és —òbviament, en molts aspectes en som—, penso que, en els punts concrets que avui tocaré —i, sobretot en la defensa de l'autonomia—, podem fer molt de tros de camí junts. I estem d'acord en molts punts, en aquest del finançament, per exemple, on aquesta coincidència ja s'ha donat més d'un cop. Ja sé que no és fàcil aquesta distinció donades les relacions entre alguns partits d'aquí i alguns partits estatals, però almenys vull que quedi clar que les crítiques no van dirigides directament, concretament, contra ningú de vostès.

Bé, parlem, doncs, del finançament. Abans de res, unes dades de caràcter general. El finançament de les comunitats autònomes representaria l'any 1986, en el millor dels casos dels que darrerament s'han contemplat en la Comissió de Política Fiscal i Financera, l'11% del total del pressupost espanyol, excepte la Seguretat Social, l'11%. Aquest percentatge, que és molt baix, no lliga gens amb el concepte tan pregonat de l'Estat de les autonomies.

Una altra dada molt significativa és la següent: de 1981 a 1986 els pressupostos de les comunitats autònomes han passat de 100 a 142 —percentualment—; si s'hagués aplicat l'índex de preus hauríem passat de 100 a 165. Si s'hagués aplicat allò que se'n diu un percentatge *no deslitzant* en el temps, haurien passat de 100 a 282, i, si s'hagués aplicat el ritme de creixement de la despesa pública en general, a tot Espanya, haurien passat de 100 a 307 —a 307.

Vostès saben que jo dic sovint que la política autonòmica del Govern central fa temps que és regressiva. Aquestes dades demostren que, com a mínim, ho és, i molt, en el terreny econòmic —els números són els números—; com a mínim ho és, i molt, en el terreny econòmic. I no oblidem que sense diners no hi ha autonomia. De fet, el que hi hagut és un traspàs del dè-

ficit des de l'Administració central cap a les administracions autonòmiques.

Però el que acaba d'agreuja tot això és que, dintre d'aquest marc que ja és prou negatiu, Catalunya és greument i és escandalosament —i quan dic «escandalosament» vull dir «escandalosament»— discriminada. Vegin si no. Autonomies de règim foral, varen rebre l'any passat 93.340 pessetes per habitant; autonomies de règim comú, la mitjana que van rebre, 27.339; Catalunya, 16.684. Una altra dada: la mitjana de la inversió pública finançada a través dels Pressupostos Generals de l'Estat fou, l'any passat, de 14.157 pessetes/habitant, 14.157, amb una màxima de 25.440; Catalunya en va rebre només 6.210, 6.210.

Això són dades globals. Però passa que, a través de dades globals, d'aquests grans números, hi ha gent a Catalunya que creu que aquesta insuficiència de finançament només afecta la Generalitat, la Generalitat vista com un ens abstracte que no té res a veure amb els problemes de la gent, de les persones que viuen i que treballen a Catalunya, que no hi té res a veure. I amb això s'equivoquen. I ho hem d'explicar ben clar: la insuficiència financera, aquesta insuficiència financera que jo he qualificat d'escandalosa, afecta les carreteres, afecta les escoles, afecta els mestres, afecta les residències per a vells, afecta les biblioteques, l'ajut a les indústries, l'ajut als comerciants, l'ajut als minusvàlids, l'ajut als pagesos damnificats, afecta l'ajut als sense feina, l'ajut als ajuntaments, el suport a les fires, etcètera.

O sia que aquestes dades globals tenen repercussions molt concretes i sovint molt individuals, molt personalitzades. I els en posaré un exemple —un de sol, entre els molts que es podrien posar—. És un exemple referit, en part, a les comunitats autònomes en general i, en particular, a Catalunya, i fa referència a la inversió en carreteres: la partida d'inversions del MOPU l'any 1980, tenint competències sobre totes les carreteres estatals excepte les catalanes, era de 27.835 milions; l'any 1985, amb el 77% de carreteres traspassades, era de 72.061 milions. L'Estat ha traspassat el 77% de les carreteres, però només el 22% dels recursos d'inversió. Això li ha permès passar d'una inversió mitjana de 349.000 pessetes/quilòmetre el 1980 a 3.934.000 pessetes/quilòmetre el 85, mentre que les comunitats autònomes reben només 330.000 pessetes/quilòmetre, és a dir una dotzena part. Semblen mentida aquests números, de tan escandalosos que són. Però és així.

O sia —i no estic parlant de Catalunya, estic parlant de les comunitats autònomes—, que l'Estat ha transferit a les comunitats autònomes els seus dèficits i els obliga a cercar recursos aliens per afrontar un programa mínim. I això, a més, li permet dir el següent, cridar una comunitat autònoma i dir-li: «Escolti, vostè es vol arreglar aquella carretera? Oi que no tenen diners? Jo sí que en tinc. Me la traspassen, voluntàriament, altra forma no pot ser». I això està passant: «Traspassi'm allò, voluntàriament, d'altra forma no pot ser», ...aquesta carretera, aquest canal, i tantes altres coses. Això és el que passa.

I, bé, quan deia que ens obliga a cercar recursos aliens per afrontar un programa mínim, bé, aquest és el cas de l'endeutament de Catalunya, com ara els explicaré.

Seguint amb l'exemple de les carreteres i d'aquestes dades: la inversió real feta per la Generalitat de 1981 a 1985, en carreteres —5 anys—, fou de 51.571 milions, amb una mitjana

anyal de 10.314 milions. Si analitzem l'any 85 els ingressos han estat : 1.701 milions per al cost efectiu, 3.300 milions a través del Fons de Compensació i 5.313 milions —és a dir, el 51%— per a endeutament. Sàpiguen, els qui diuen «que no s'endeuti la Generalitat», que aleshores només podrem fer, tirant llarg, la meitat de les obres d'infraestructura viària que estem fent.

Bé, exemples com aquests, tots els que vulguin, però no m'hi allargaré.

Malgrat tot això, a Catalunya, la Generalitat fa coses. Són coses que es veuen, que es toquen; fa moltes coses. Els diputats que ja ho eren en la legislatura anterior deuen recordar alguns discursos meus que sé que varen exasperar alguns per la seva llargada i per la seva proximitat, discursos explicant obres i més obres, iniciatives i més iniciatives, inversions i més inversions, subvencions i més subvencions amb tot detall, des de les molt grosses de milers de milions de pessetes fins a les menudes i remenudes. Si calgués ara podria tornar a fer un discurs d'aquells, perquè la llista hi és i seria llarga, d'enguany, del 86 i del 85. De tota manera no pateixin, aquest discurs, que —ho repeteixo— havia exasperat alguna vegada, no el faré. Però, de tota manera, no fa cap mal recordar de passada i molt breument —i trio per exemple, trio concretament Ensenyament— que l'any 86, aquest any, malgrat tot això s'hauran creat, i hi són, i ho poden comprovar, es toquen, s'hauran creat 20.110 noves places escolars i s'hauran fet 356 actuacions de reforma, ampliació i millora, de RAM, amb una inversió total de 4.273 milions. És bo recordar que a les universitats es faran enguany inversions per valor de 2.098 milions; tot això només en obres, és a dir, sense comptar, en cap dels diners d'Ensenyament que he esmentat, sense comptar els equipaments.

Però no es tracta només de treballar quantitativament, cal també fer-ho qualitativament. Per això s'ha iniciat la generalització de l'ensenyament a la informàtica a EGB i a BUP, gràcies a una part de la Generalitat amb Bull, amb la casa Bull, que permetrà la instal·lació de 900 microordinadors en 238 centres. S'ha difós molt més l'ensenyament en vídeo, s'han fet més centres de recursos —en funcionen ja quaranta-dos, amb dotze extensions—, s'ha incrementat notablement l'ensenyament de llengües estrangeres, s'ha tirat endavant, amb empenta, la col·laboració entre FP, entre Formació Professional, vull dir, i empreses, en el camí del sistema dual en la Formació Professional que tan bons resultats ha donat en alguns països i del qual ja es beneficien a Catalunya 6.340 alumnes, 6.340 alumnes de FP2.

I tampoc fa cap mal recordar —i ja acabo amb aquest molt petit memoràndum—, tampoc fa cap mal recordar que enguany s'hauran inaugurat catorze centres d'assistència primària, tres residències assistides per a vells, dotze biblioteques, que es gastaran 696 milions en normalització lingüística, etcètera.

Si fem això, malgrat la insuficiència financera que els he explicat, vol dir que gestionem bé? Jo crec que sí, però no cal que abans d'hora m'endinsi en aquesta discussió; ja vindrà, si cal. El cas és que, per bona que fos la gestió i per més que Catalunya sigui la comunitat autònoma que millor recapta els impostos que té cedits —com diu la mateixa Administració central—, o per més que sigui també la que amb més alt percentatge gasta del Fons de Compensació —com diu també l'Administració

central—, això, tot això no és, tot això no seria suficient. Per tant, el que hi ha clar i net és que ens endeutem. I com ho podríem fer, si no?

El nostre endeutament és correcte des d'un punt de vista administratiu : aprovat per aquest Parlament, aprovat pel Consell de Ministres, amb molt més marge encara, administrativa i legalment, amb molt marge encara per endeutar-nos molt més; és un endeutament correcte, però no pot ser il·limitat ni és la manera lògica de funcionar i, sobretot, no és la manera justa de funcionar. És absolutament injust que ens haguem d'endeutar per fer escoles. I vull recordar que la Generalitat està suplint el dèficit que és fruit de la baixa inversió de l'Administració central —no de l'actual, de la de fa molts i molts anys—, i ara, jo diria que quasi per escarni, aquest dèficit, que la mateixa Administració central ha creat, l'hem de cobrir nosaltres endeutant-nos i assumint una responsabilitat d'haver de ser criticats perquè ens endeutem per tapar un dèficit que s'ha creat per la desídia de l'Administració central durant molts i molts anys, durant moltes dècades. És just, això? O bé és just que haguem d'endeutar per pagar els Mossos d'Esquadra? Pregunto als honorables senyors diputats i diputades : els hem de suprimir, els Mossos d'Esquadra? Perquè els paguem amb deute. O per finançar la Fira de Barcelona o per fer funcionar aquest Parlament, que vostès saben molt bé que té assignada per l'Administració central, té assignat pel Govern central una quantitat molt, però molt més baixa de la que necessita. O per ajudar tantes i tantes coses de casa nostra : residències de vells, fer la normalització lingüística... La normalització lingüística que en el sistema actual de finançament i amb el que acaba de proposar el dia 5 de setembre no té previst la forma de finançar-se.

Ens endeutem per poder fer això, per poder fer això, totes aquestes coses. És a dir, per poder fer coses que són elementals en una acció de govern, que són elementals en una autonomia que no sigui irrisòria i que són elementals de cara al manteniment de la nostra nacionalitat.

Parlem ara de com estan les coses, tot i que vostès ja ho saben. El President del Govern es va comprometre l'any passat a tenir llesta la fórmula abans del 31 de desembre de 1985. També, tant ell com el Ministre Solchaga, varen parlar d'aplicar la nova fórmula amb retroactivitat, total o parcial, per al 1986. Bé, com vostès saben, a hores d'ara continua no havent-hi la nova fórmula.

Abans de l'estiu es va fer un plantejament, per part del Ministre Solchaga, que era molt genèric, però que modificava positivament alguns dels criteris que fins aleshores havia sostingut el Govern. Oficiosament es va parlar d'un possible suplement per a totes les autonomies —suplement, dic, per a totes les autonomies : afegir, al conjunt de diners rebut per les autonomies, 65.000 milions, i es va parlar també de l'aplicació, en el repartiment d'aquest suplement d'uns nous criteris distributius que tenien més en compte la població, que després de tot és el destinatari i beneficiari de tota acció de govern, i que està explícitament dit que tindrà un paper molt determinat en l'Estatut, i també en la LOFCA, i també tenia més en compte l'esforç fiscal, que també està explícitament esmentat en l'Estatut i en la LOFCA, tot respectant el principi de solidaritat, mantenint el mòdul de la relació inversa de la renda.

Aplicant aquests criteris, Catalunya podria arribar a rebre la

meitat, o quasi, d'aquest suplement —del suplement, no pas del conjunt, evidentment, de diner que es dona a les autonomies— de 65.000 milions. I, malgrat això, seguiríem essent l'última comunitat autònoma en l'escala del finançament, però s'haurien esmenat en part les descompensacions i discriminacions que s'han produït durant anys i de les quals, com abans he explicat, Catalunya era i és, de molt, la principal perjudicada. Però després de l'estiu la proposta és radicalment diferent: de 65.000 milions, hem baixat a 40.000, i els possibles 30 o 32.000 milions per a Catalunya, a través d'un o un altre sistema de distribució han passat a 13.000. Perquè vegin cap on va aquest sistema de distribució que es va proposar el dia 5 de setembre els diré que s'incrementava el pes de la superfície molt, que evidentment pot estar en allò que es diu, tant en la LOFCA com en l'Estatut, «que s'aplicaran també altres mòduls», però que, evidentment, no hi és explicitat, i s'introduïa un criteri que a mi em sembla molt sorprenent, i em sembla sense cap mena de base, excepte, evidentment, la de voler afavorir molt marcadament algunes comunitats autònomes, que són el que ells en diuen les unitats bàsiques administratives, que vol dir les províncies.

Per tant, senyores i senyors Diputats, potser en comptes de pensar, com alguns pensen, en la província única, hem de trossejar Catalunya en quinze o setze províncies, i hi sortirem guanyant. Jo avui li deia a en Leguina: una província a Alcalá de Henares, una província a Aranjuez i una altra, doncs, en fi, on sigui, però, en qualsevol lloc, com més províncies, doncs més diners. Això és absurd, literalment absurd; això no s'aguanta per cap banda. Si volen donar més diners a unes determinades comunitats autònomes, que ho diguin, potser amb més claredat, encara que difícilment ho diran amb més de la que ja ho diuen, però, en tot cas, són coses que a nosaltres ens perjudiquen seriosament i a través de plantejaments que no tenen absolutament cap racionalitat.

Bé, i encara sort, perquè entre aquestes unitats administratives, hi podien anar les capitals, o les seus de parlaments, per exemple: «Jo tinc la capital, però no és a cap província; doncs, una altra...», fins que el Conseller Cullerell va dir: «Escoltin, sàpiguen que nosaltres pensem presentar un projecte de llei per traslladar la capital de Catalunya a les Borges del Camp. Per tant, a nosaltres ens n'apunten cinc, en comptes d'apuntar-nos-en quatre.» Dic això amb una certa indignació, perquè després de tant de temps de parlar d'aquestes coses i de coses tan importants com aquestes, no ens poden venir ara amb arguments d'aquest tipus.

Bé, i tot això, que representaria —ho repeteixo— 13.000 milions de pessetes, tot això, amb un any de retard. És a dir, després d'un nou endeutament durant el 86, i sense tenir en compte el creixement normal, per petit que sigui, però el creixement que d'any en any ha de tenir el Pressupost, encara que només sigui per la inflació.

Òbviament, la Generalitat està totalment en contra d'aquest plantejament, en part per raons autonòmiques generals i en part per raons específicament catalanes. No estàvem d'acord ja amb la xifra de 65.000 milions, perquè, tot i aquest increment, com ja he dit abans, el percentatge destinat a les autonomies continuava essent només de l'11% del Pressupost General de l'Estat, i perquè només amb l'aplicació de l'anomenat *efecto deslizando*, l'Administració central ja s'estalvia 115.000 milions.

Per altres conductes se n'estalvia més; per exemple, segons un estudi, precisament fet per economistes socialistes, se'n podria estalviar 250 a 300.000, seria la quantitat que costa a l'Estat avui el manteniment, per part de Govern central, d'una considerable duplictat de l'Administració. Però compremem que aquest estalvi requeriria mesures complexes, difícils, objectivament difícils, i d'efectes a llarg termini; per tant, no en parlem. En tot cas, el Conseller Cullerell va demanar que l'increment fos de 115.000 milions. A part d'això, el que la Generalitat reclama és que en la nova fórmula no hi hagi res contrari a l'Estatut, i per això ens varen oposar que el percentatge fos sobre l'ingrés i no sobre les despeses, tal com prescriu l'article 45 de l'Estatut.

També reclama autonomia en la despesa; a Catalunya és molt i molt baixa, baixíssima —ja els ho he dit abans—, i per altra banda nosaltres formulem, jo vaig tenir molt d'interès a subratllar-ho al President del Govern fa pocs dies, perquè de vegades se'ns fa dir el que no diem: formulem un cop més la nostra disponibilitat per a la corresponsabilitat fiscal. Què més voldríem que tenir corresponsabilitat fiscal? Què més voldríem que no ens haguessin tret l'IVA minorista; ja ho vàrem defensar! És més, no solament la nostra disponibilitat, sinó el nostre desig, que hi hagi corresponsabilitat. Nosaltres tenim un concepte polític de l'autonomia, i aquest concepte polític va lligat a la solució també de les funcions impopulars, que són les que moltes vegades determinen el grau efectiu d'autogovern, el nostre desig que hi hagi corresponsabilitat fiscal. I, finalment, fem notar que hi ha determinades competències o determinades responsabilitats que són específiques del nostre Estatut, i que, per tant, requereixen una específica consideració econòmica, és a dir, que no quedarien coberts per una fórmula general. Per exemple, la Policia Autònoma; per exemple, el Metro de Barcelona; per exemple, els Ferrocarrils de la Generalitat; tot el tema lingüístic, tot el tema cultural i d'altres. Són fets específics que requereixen un tractament a través del que sigui, a través del que en diuen els *flecos*, a través del que sigui, però necessiten un tractament propi, específic.

De moment, com els deia, l'únic cert és que no hi ha fórmula de finançament. Em deien, avui mateix encara, allà a la commemoració del sisè aniversari del Tribunal Constitucional, em deien que he de tenir paciència, que ja es notarà el canvi. I, evidentment, n'hem de tenir, de paciència, això és cert; no es tracta d'estripar les cartes, però el que sí que hem de dir és que de moment no solament no hi ha hagut un canvi en positiu, sinó que la proposta que hi ha hagut el dia 5 ha estat sensiblement pitjor que la del mes de maig passat.

Ara, en la nova proposta, novament s'accentua la discriminació contra Catalunya, és a dir, s'eixamplen les diferències. Jo li deia al President del Govern: «És que aquesta és una proposta que sembla que la feu perquè l'haguem de rebutjar»; tal com està plantejada, sembla que la facin perquè haguem de dir que no, i no és el nostre desig haver de dir que no, ni és el nostre interès. D'altra banda, ens tornem a trobar amb una gran incertesa a l'hora de fer el pressupost. Quin pressupost fem? L'any passat, esperant que es complís la promesa del President del Govern, vàrem retardar la presentació del pressupost. Enguany no ho farem; òbviament no ho farem perquè l'experiència ens diu que no tenim cap garantia, i perquè treballar amb pressupost prorrogat és molt dolent, molt dolent

per a la Generalitat i per als serveis que la Generalitat ha de fer als ciutadans de Catalunya. Per això fer un pressupost poc o molt —tot i que no és pas, per desgràcia, el primer any que ho hem de fer—, no és una bona manera de funcionar i de la qual jo declino —sobretot enguany— tota responsabilitat, perquè ha estat l'Administració central qui no ha complert. I pregunto: en aquest context, què hem de fer i què podem fer? De moment, prego a tots els nostres crítics que demà —com correspon i és legítim—, doncs, parlaran —espero, ho suposo— en sentit no pas del tot aquiescent al que estic dient, però, de moment, prego a tots els nostres crítics que abans d'explicar-nos el que hem de fer i com ho podem fer pensin en tot això que els he explicat.

A part de les limitacions degudes a les retallades, duplicitats competencials o limitacions de disponibilitat, també hi patim un altre inconvenient greu. La constant preocupació pel tema econòmic, la situació sempre tensa que produeix, la incertesa en què ens hem de moure, són un greu handicap per al funcionament de la Generalitat. Un handicap material i un handicap moral fan les coses més difícils. Ja ho són, les coses difícils, però es fan més difícils. I res no es desgasta tant, res no desgasta tant l'autonomia —i l'autonomia és de tots— que aquesta inacabable discussió sobre el finançament i que les reals insuficiències econòmiques de la Generalitat, conseqüència d'una greu discriminació.

I, tanmateix, el Govern de la Generalitat té voluntat de fer coses, i en fa —ho he dit abans. I Catalunya, el país, està en condicions de fer-ne, de fer coses, i en fa. Aquest doble fet, les limitacions per una banda i per l'altra la voluntat de fer coses, explica les característiques del meu discurs, del d'avui i del de sempre. Jo no puc silenciar la involució autonòmica; no puc silenciar-la. Jo no puc silenciar l'actitud tancada envers la nostra autonomia que hi ha a tots els nivells de l'Administració central; no ho puc silenciar. Jo no puc silenciar la política d'ofec econòmic que es practica envers nosaltres; no ho puc silenciar. El President de la Generalitat no ho pot silenciar.

La veritat és que ho hem silenciat —o almenys esmorteït— molt, durant molt de temps, i no sé si no se'ns en poden demanar responsabilitats. En tot cas, el que sí que és cert és que no ho podem seguir fent, i jo seria un irresponsable si ho fes. Però, per altra banda, he d'evitar dir això de manera que tanqui les portes de la negociació, del diàleg, de l'acostament al Govern central, i, d'això, en parlaré després, d'aquest necessari acostament al Govern central. I he d'evitar també de crear entre els catalans un estat de desànim, un estat de morositat, i, si és possible, per a aquests temes, almenys per a aquests, un estat d'enfrontament. Ben al contrari, el que hem de fer, el que ha de fer el Govern de Catalunya és estimular el potencial del país. I jo he de dir, és el que dic: hi ha coses que no van bé, però, amb tot, podem anar endavant perquè disposem d'aquesta carta, d'aquesta altra, i de l'altra, i de l'altra. O bé he de dir: hi ha coses que no van bé, però no ens hi obsessionem, traiem profit del que tenim —que és molt, que és veritat que és molt—, no ens queixem només, no protestem només; sobretot fem, fem el que està al nostre abast, que podem fer molt, i si tan malament va tot, ja us ho direm.

I aquest és el meu discurs. Diran que potser és repetitiu a través del temps. En tot cas aquest ha estat i és el meu discurs.

Però, malgrat això, ve gent que em pregunta: «És cert que

podem fer coses? És cert?», i jo contesto que sí, que segur, que moltes, i que la millor manera de reaccionar contra el risc d'erosió i contra les dificultats que tenim és fent, i fent el màxim del que podem fer, i fent funcionar allò que és responsabilitat nostra i que està al nostre abast, i que no sempre ho fem funcionar prou bé. Aquesta és la nostra primera obligació.

I, arribat aquí, la pregunta és: «Què hem de fer i què podem fer?» A part de tot el que els he dit abans, sobre el qual hem d'insistir molt, hem de lluitar molt, i ser molt fermes en les nostres posicions, oberts al diàleg, a l'acord..., però molt fermes en les nostres posicions. No podem cedir a canvi de res, a canvi de bones paraules o d'això que en diuen l'interès general, l'interès general que interpreta algú que gairebé mai no pensa, quan pensa en l'interès general, en els interessos de Catalunya. Però, a part d'això i d'aquesta fermesa que hem de tenir en aquesta negociació, què hem de fer? Què més hem de fer, i què més podem fer?

Jo no els parlaré gaire de coses concretes. Ho torno a dir: es fan escoles, es fan carreteres, es fan les noves presons, s'ajuda les estacions d'esquí, es creen ajuts per als pescadors, es dedica cada cop més diners a ajut al llibre català, es dona feina a 20.000 joves que no en tenien, es condicionen més i més terrenys industrials, etcètera. Parlaré poc d'això; si ho volen, en parlarem demà. Avui parlaré en termes molt més genèrics, almenys durant una estona. I parlaré de l'orientació que hem de donar a la nostra acció i al nostre discurs, parlaré del que hem de fer perquè el país vagi endavant. I, com deia, parlaré en termes —aparentment, almenys— més d'actituds bàsiques que pròpiament polítiques, però és que assenyalar un horitzó i impulsar el país a assolir-lo és la feina principal d'un dirigent polític, i més del president d'un país. I sobretot ho és quan disposem, afortunadament, d'un país que és capaç, ell, de fer el seu propi esforç. A aquest país, li hem de dir: «Volem ser això; podem aspirar a ser això; hem de ser això.»

Per tant, els parlaré breument de les característiques que ha de tenir Catalunya per anar endavant, i del que fem i del que hem de fer perquè les tingui.

En primer lloc, ha de ser una societat dinàmica capaç de transformar-se. I ho ha estat, històricament ho ha estat més d'un cop. Va saber fer la seva primera revolució agrària, va saber fer la pre-revolució industrial quan tocava de fer-la, va saber passar de la primera i de la segona revolució industrial, ha sabut passar de la indústria i els serveis, sap ara tornar altra vegada cap a la indústria, entenent que el futur creixement en bona part depèn d'una recuperació industrial, i no només dels serveis. Ha sabut fer més d'un cop i més de dos, des del segle XVIII, almenys, i abans, però ara mateixa, ara, en el segle XX, més d'un cop la transformació de la seva agricultura. Ha sabut canviar més d'un cop de mentalitat, ha sabut, per exemple, passar del proteccionisme a la projecció internacional. Per tant, una societat dinàmica, que vol dir una societat oberta al canvi, oberta a la innovació, i amb vocació de modernitat.

Cal recordar que amb molt poques excepcions —la de Califòrnia, per exemple, però no ja la del Japó ni, de fet, la de cap país europeu—, per anar bé, això ha necessitat empeltar-se sobre una realitat permanent i, en molts aspectes, tradicional. Els països progressius d'Europa han estat i són fortament tradicionals en molts aspectes. La seva norma no ha estat tirar coses ni valors per la finestra, sinó posar-los al dia. En el cas de

Suïssa, del nord d'Itàlia, d'Alemanya, d'Holanda, de Flandes, etcètera. Com a lògica conseqüència de tot això —d'aquest caràcter dinàmic que ha de tenir la nostra societat, i d'innovació—, Catalunya cal que sigui una societat creadora, en la cultura, en l'economia, en els models socials. Catalunya ha de saber reconèixer la creativitat i ha de saber formar les generacions joves en aquest aspecte.

Per això hem de fomentar i de donar-li facilitats —no de posar-li entrebancs o condicionaments—, hem de fomentar l'esperit d'iniciativa a tots els nivells, especialment a nivell de la gent. Iniciatives de tota mena : econòmiques, socials, culturals, filantròpiques, esportives..., el que sigui. El resultat és —ha de ser i és— un teixit molt dens d'entitats de tota mena, que dona força i estabilitat a la societat i que relliga amb la creativitat que abans he esmentat.

D'aquest esperit d'iniciativa, se n'ha dit també esperit emprenedor, és a dir, l'esperit d'emprendre coses; és el que ens convé. En el terreny econòmic, això és esperit d'empresa, que és bàsic i que és essencial perquè un país prosperi econòmicament; cal estimular-lo, l'esperit d'empresa, en tothom, i, sobretot, en la gent jove.

Catalunya ha de ser més sinèrgica que conflictiva. Ha de ser allò que els sociòlegs en diuen «una societat de benvinguda»; ho ha de ser en la immigració, amb els problemes socials, amb les generacions. Amb la immigració, per integrar-la positivament; amb els problemes socials, per resoldre'ls tècnicament i humanament; amb les generacions, per potenciar-les i donar-los pas. Ha de mirar d'aprofitar, hem de mirar, per tant, tots plegats, d'aprofitar l'efecte sinèrgic latent en les tensions o contradiccions, i no deixar-se arrossegar, Catalunya, al conflicte.

Vull afegir encara una altra característica que considero imprescindible : Catalunya ha de ser una societat oberta a tot el món, tant culturalment com econòmicament. I també aquí he d'advertir el mateix que he dit referent al caràcter, en bona part tradicional, de moltes de les societats més dinàmiques i progressives, i és que una personalitat i una identitat molt pròpies i molt fortes no són incompatibles amb l'obertura al món, ben al contrari, en són condició. Els països de gran projecció universal solen ser països amb una identitat molt ben conservada i molt ben consolidada. Són països molt definits i molt conscients de la seva manera de ser.

La nostra acció de govern ve definida per aquest projecte de país que acabo de descriure en termes, vostès em diran que una mica genèrics, però jo els diré que volgudament genèrics. I es mou en l'àmbit —la nostra acció de govern— que abans he recordat que per desgràcia és, en certs aspectes, limitat. Però precisament perquè ens movem en aquestes limitacions, he de fer encara uns comentaris. La primera remarca és que ens cal mobilitzar totes les energies i tots els recursos de la societat, no només els institucionals. Ens cal afavorir les iniciatives. No podem acceptar allò que Catalunya és un país que viu de peatge, que es va dir en un altre temps —i no es va pas dir malament—, i on, en tot cas, almenys no voldríem avui haver de pensar que estem condemnats a ser-ho, a seguir-ho essent. Però no és el primer cop que dic, i ara ho repeteixo, que Catalunya és un país que necessita més del que els poders públics, els catalans i els no catalans, li podran donar, o que previsiblement li donaran, li donarem en un futur immediat i que, per tant, cal

que ella mateixa complementi el que rep d'ells, d'aquests poders públics, amb el seu propi esforç econòmic, d'imaginació i d'iniciativa. És a dir, no és només per filosofia política que defenso el màxim protagonisme possible de la societat civil, sinó també per necessitat.

El segon comentari és que, donada la limitació dels nostres recursos, ens cal saber trobar camins propis i ben rendibles. No podem ser gaire mimètics de models que disposen de molt més recursos econòmics i polítics, i, segons com, si sabem trobar el desllorigador, això pot tenir també aspectes positius. Per exemple : si tinguéssim diners, si haguéssim tingut diners, potser hauríem caigut en la temptació de fer un INI català —diguem-ne un INI català— per resoldre la crisi industrial. Com que això no ho podíem fer, ens hem dedicat a crear un clima empresarial positiu, a crear serveis pro-indústria i a estimular i a donar suport a les iniciatives empresarials, a les nostres i a les que aporten tecnologia i capitals de fora. I molt probablement el resultat haurà estat sensiblement millor que el d'un INI català. Vull dir amb això que en tot cal saber trobar el propi camí, el que permet l'aprofitament màxim de les cartes que tenim, que nosaltres —nosaltres, no d'altres, nosaltres— tenim, i vull dir que, malgrat tots els *handicaps* que he assenyalat a la primera part del meu discurs, de cartes en tenim moltes.

Aquest camí que deia, el nostre propi camí, passa per una sèrie d'actuacions a les quals em referiré ara d'una manera també genèrica, és a dir, sense entrar en detalls. Definiré, simplement, assenyalaré els cinc camins a través dels quals es duu a terme bàsicament aquesta acció del Govern de la Generalitat i s'hi pensa dur en el futur.

Primer, millorar la infraestructura bàsica. Aquí hauríem de ficar tot el que el Govern de la Generalitat fa en matèria de ferrocarrils, de transports urbans, de regadius, d'abastament d'aigua, d'habitatge, de carreteres, de ports pesquers, etcètera. No hi entraré en detall. Si ho volen, demà ho farem.

Segona línia d'acció : proporcionar elements de treball a les iniciatives de la societat. També aquí podria allargar-me molt. Com un exemple molt típic d'això, em referiré al nou servei, dintre del CIDEM, d'assessorament per a la innovació i la tecnologia, d'aquest servei —que potser passa una mica desapercebut, perquè una carretera, un edifici, una escola, un regadiu, això és veu, i els serveis passen sovint desapercebuts, però són moltes vegades els que a la llarga canvien la situació d'un país—, aquest servei que ajuda les empreses des de fa ja un temps, ha introduït la microelectrònica i la robòtica industrial en els seus processos de fabricació, que els orienta perquè estalviï aigua i energia, que els introdueix en el disseny industrial, que els posa en contacte amb empreses de fora, etcètera.

També és il·lustratiu, en aquest sentit, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries, que està al servei de la innovació i la modernització de tot el món agrari, en termes que combinen la recerca i les aplicacions pràctiques, molt pràctiques, molt concretes, molt aplicades a necessitats molt ben individualitzades. Són dos exemples, només —d'altres que en podríem posar—, del que jo entenc per proporcionar elements de treball a les iniciatives de la societat. Poc espectacular, ja ho admeto, però és que, en darrer terme, els qui pensem que la recuperació i el progrés del país es farà per la iniciativa de la gent, el que hem de fer és donar elements de treball a aquesta gent; bàsicament, això.

Tot el que, per altra banda, el Govern de la Generalitat ha fet en l'ordre dels terrenys industrials està en aquesta mateixa línia, o bé en la de les homologacions del control de qualitat —de més transcendència encara, ara, que hem entrat a la Comunitat Econòmica Europea— i en els quals, en aquest terreny de les homologacions i del control de qualitat, i de la vigilància tècnica, en aquests camps, em complau dir-ho, en més d'un aspecte ens hem posat per sobre —reconegut per ell mateix— del que és l'actual nivell de l'Administració central.

I responen també a aquest mateix criteri els ajuts en matèria d'exterior i molts altres en els quals no entro per no caure en el defecte de proximitat del qual, de vegades, amb raó, se'm titlla.

La tercera línia d'actuació, de cara a anar-nos acostant a aquella societat que en termes generals he definit —recordin : la primera era la infraestructura bàsica; la segona, els elements de treball que cal proporcionar a les iniciatives de la societat; tercera, aixecar el nivell de formació de la gent i el nivell cultural. I això pressuposa diverses línies d'acció.

La primera, l'ensenyament pròpiament dit, tant —i abans ja ho he dit, això, també— en termes quantitius com en termes qualitius : places escolars, informatitzacions, ensenyament de la informàtica —que són dues coses diferents, òbviament—, llengües, vídeo, etcètera.

Vull recordar que l'ensenyament representa el 50% —enguany—, el 50% del Pressupost de la Generalitat, Institut Català de la Salut a part. És a dir, l'ensenyament és i ha estat, des del primer moment, una prioritat clara del Govern de la Generalitat : el 50% del Pressupost.

Segon punt. La formació tècnica i professional. De fet, forma part de l'ensenyament, però vull insistir en l'especial importància —de cara a aquella societat que he descrit— de la formació professional i dels ensenyaments no reglats.

Vull emfasitzar la importància que, en aquest sentit, donem a la col·laboració formació professional-empreses, amb voluntat d'arribar a introduir el sistema dual de formació professional que ha estat la base del bon nivell de la formació professional alemanya o suïssa, posem per cas.

Tercera línia d'actuació, la universitat. És innecessari insistir en la seva importància, però també aquí vull subratllar la necessitat de molta col·laboració entre la universitat i el món econòmic i empresarial. I em congratulo que, durant aquests últims —molt últims, molt darrers— anys, hi està havent un canvi positiu, molt positiu, en aquest sentit. La mútua ignorància i el mutu menyspreu —per dir-ho així— que hi ha hagut entre el món econòmic i el món universitari, sembla que està deixant pas a unes actituds molt més positives que —ho vull dir, ho vull anunciar— el Govern de la Generalitat fa tot el possible per estimular i reforçar.

I, finalment, en aquesta mateixa línia d'aixecar el nivell de formació de la gent i el nivell cultural, hi ha l'acció cultural pròpiament dita, en el seu sentit més estricte, i això, en un doble sentit, en un sentit difós, molt estès i no selectiu, simplement dir que el nivell general millori i en un sentit de més nivell, més d'alta cultura i més específic.

Nosaltres, els catalans, tendim a veure la cultura com a element bàsic d'identitat nacional. I ho és : per a nosaltres ho és, és un element fonamental d'identitat nacional, però també és un element de progrés econòmic i de progrés social, i els diré que el bon nivell cultural mitjà que té Catalunya és un dels fac-

tors que els empresaris estrangers valoren positivament a l'hora de triar Catalunya per a les seves implantacions. A l'hora, molt fredament, de ficar tota una sèrie de dades a l'ordinador, per saber on poden implantar una empresa, hi fiquen el nivell cultural mitjà. I el nivell cultural mitjà català és prou bo perquè, en general, sigui un factor positiu.

Una quarta línia d'actuació —recordin : aixecar el nivell de formació de la gent, proporcionar elements de treball a la societat, millorar la infraestructura bàsica— és crear un entorn favorable a la iniciativa. És una cosa molt més impalpable, però, de fet, aquells països en els quals hi ha un entorn, hi ha un clima, hi ha un pre-judici general, públic i privat, favorable a la iniciativa, són països que fan coses.

Crear, ho repeteixo, un entorn favorable a fer coses, i que tothom sàpiga que la iniciativa no serà penalitzada, sinó que serà estimulada, que serà agraiada, i que serà valorada, no només econòmicament, sinó en la consideració social.

I, finalment, una cinquena línia és crear una Administració àgil i eficient, i a mi no em costa res dir que aquest és un dels punts en què estem més endarrerits, de cara a aconseguir un nivell que realment pugui ser acceptat per nosaltres mateixos. Però això, crear una Administració àgil i eficient, és un dels elements més principals d'aquest entorn favorable a la iniciativa, del qual acabo de parlar.

Avui no els en penso parlar, de la funció pública, ni del tema de la desburocratització, però espero que ho podré fer demà, que demà se m'oferirà la possibilitat de fer-ho. En tot cas, sí que vull subratllar que el camí cap a la societat que he descrit abans, passa per una millora substancial de la nostra Administració.

I tot això que hem de fer, hem de mirar de fer-ho ràpidament. Hem de fer el màxim possible de coses ara, perquè s'iniciï, estem ja entrant, d'una manera clara, en una etapa de creixement i en una etapa de canvi i, de cara a això, cal ocupar posicions ara. I dient això, de fet, el que torno a plantejar davant de vostès és —amb tot el seu dramatisme— el tema del finançament. No només per subvenir a necessitats ordinàries o per cobrir dèficits, sinó per posar el país al dia. Per exemple, ensenyament d'informàtica a les escoles, sí o no? I, si és que sí, ara o d'aquí a cinc anys? Aquests són els temes que tenim.

Desenclavar Ripoll i Vic, sí o no? I, si és que sí, ara o d'aquí a cinc anys?

L'eix transversal, ara o d'aquí a deu anys?

La microelectrònica a la indústria, ara o d'aquí a cinc anys, quan ja sigui tard?

O bé hem de continuar dedicant, ara, 1.600 milions al programa dit de l'aprenentatge o, més exactament, «programa de titulats en pràctiques» i donar feina ara a vint mil joves, o ho hem de fer d'aquí a cinc anys, quan ja estiguin del tot decebuts i humanament desfets? Aquest és el tema que hem de discutir. I que discutim, quan negociem el finançament.

Hem de mantenir alt el nivell de la nostra inversió ara, i palliar ara —ara— el problema de l'atur, o hem d'esperar? Aquests són els temes que realment tenim.

Suposo que demà, d'aquests temes, en tornarem a parlar. Però, en tot cas, és segur que en parlarem amb motiu del Pressupost, el mes de desembre. Però els vull advertir una cosa a tots els partits aquí presents i que tenen representació parlamentària en el Parlament de Madrid : no és només ni princi-

palment quan discutirem el nostre Pressupost que discutirem si podem invertir o no de cara a posar-nos al dia i de cara a lluitar contra l'atur, o si allò que discutirem si és ara o d'aquí a un temps que podrem fer una millora qualitativa del nostre ensenyament. Això, ho discutirem —els nostres partits ho discutiran—, també i molt, quasi diria que més, quan es discuteixin els Pressupostos Generals de l'Estat.

Jo els vull recordar, a tots vostès, que és allà on en bona part decidirem el que després, al cap de dos mesos, podrem discutir i decidir aquí. I els he d'informar que, en el Projecte de Pressupost que s'acaba de presentar, ja s'han pres determinades mesures —sense haver-hi acord per prendre-les amb les comunitats autònomes— sobre el Fons de Compensació i sobre fins a quin punt hi pot haver un increment del dèficit que permeti cobrir les necessitats d'aquells increments que dèiem abans, de finançament autònom.

Però —hi insisteixo, ho repeteixo—, la responsabilitat que hem d'assumir, almenys els partits que tenen representació parlamentària a Madrid, són responsabilitats que exerciran d'una manera molt determinant a l'hora de discutir, de presentar esmenes i de votar en el Parlament de Madrid els Pressupostos Generals de l'Estat.

Dit això i, per tant, repetit que en aquestes cinc direccions que he dit, i de cara a aquell tipus de societat que he descrit, doncs, actuarem tant com ens ho permetin els nostres recursos econòmics, i ja els he dit que no em poden demanar: «farem exactament això i allò, i allò altre, i el de més enllà» si, de fet, estem tant a les fosques des del punt de vista pressupostari, però, dit això, vull recordar-los el que els deia abans: iniciem una etapa de creixement i de canvi, que és molt prometedora —que, per a Catalunya, concretament, és molt prometedora—, però que, a part de molts avantatges, també comporta alguns riscos.

Jo els volia convidar a reflexionar sobre dos d'aquests possibles riscos perquè, a més, aquests riscos, diguem-ne, incideixen molt, seran molt tinguts en compte —han estat i seran molt tinguts en compte— en l'acció de govern del Consell Executiu que presideixo.

El primer d'aquests problemes sobre els quals els convido a reflexionar és el següent: anem cap a una etapa en la qual hi haurà més riquesa; hi haurà més treball i, per tant, hi haurà més benestar. Però també hi haurà més competitivitat i, per tant, hi haurà més risc. Hi haurà menys traves, però també hi haurà menys protecció. Hi haurà més individualisme, en el bon sentit de la paraula —la capacitat, doncs, d'ús de la pròpia llibertat i de la pròpia iniciativa—, però també hi haurà més solitud.

El Govern de la Generalitat participa d'aquesta filosofia del treball, de la competitivitat, de la iniciativa, però, al mateix temps, continua creient en la necessitat i en la bondat de l'anomenat «Estat del benestar», en aquests moments des de més d'un punt de vista força criticat.

Continuem creient en la necessitat de la política de benestar social, i més encara en la política d'ajut als qui no triomfen i als qui, pel que sigui, resten marginats. És a dir, una política que introdueixi un sentit d'humanitat en la vida social. Humanitat que, segons com vagin les coses, es podria veure amenaçada en aquesta societat, que serà molt competitiva i que, per tant, podria ser més cruel.

Hi ha hagut abusos del que se n'ha arribat a dir «l'Estat providència» i certament cal esmenar-los. Aquests dies mateixos els diaris van plens d'una actuació per mirar d'esmenar alguns d'aquests abusos. I també és cert que tot això ha comportat a vegades el perill d'una pèrdua d'estímul, de capacitat d'iniciativa de la gent, i res és més contrari —torno a dir-ho— a la mentalitat del nostre Govern que posar en perill la iniciativa, la creativitat i el sentit del risc de la gent. Però, repeteixo, hem d'evitar també d'anar a parar a una societat dura.

Per tant, encara que ara calgui posar molt l'accent en tot allò que pot ajudar el país a engegar, a «demarrar» —i vostès veuran que el llenguatge polític general, en tots els partits, ha canviat molt, si vostès l'han estudiat amb una mica d'atenció respecte al que era fa tres o quatre anys, en el sentit que ara aquestes idees, aquests conceptes i aquests objectius de tornar a engegar, de crear riquesa han, per dir-ho així, agafat molta més preponderància que els que hi havia fa uns anys, que estaven molt més centrats en aquestes idees, diguem-ne, de seguretat, i en aquestes idees de protecció— tot i que, repeteixo, comprenc i, a més, és bo, i és el moment de fer-ho, de posar molt l'accent en tot allò que pot ajudar a engegar econòmicament, a «demarrar», a canviar tècnicament, etcètera, malgrat això, no podem deixar de banda, gens, els grans temes de la sanitat, dels serveis socials, de la gent gran, dels minusvàlids, dels sectors socials amb dificultat, com tampoc no podem deixar de banda els sense feina o determinats oficis, i tampoc no podem oblidar les àrees geogràficament marginals.

Em permeto fer un toc d'atenció, perquè, sense adonar-nos-en, la nostra classe política —els demano que facin un estudi un dia del llenguatge polític i dels canvis que ha tingut el llenguatge polític durant els últims anys tendeix de vegades a parlar-ne, però molt menys, amb molta menys convicció, amb molta menys energia i, evidentment, amb molta menys exigència d'aquests temes que ara fa uns pocs anys.

En aquest sentit, farem tot el que podrem. Ja els ho he dit abans. A mi no em poden obligar a dir farem això, farem allò, farem el de més enllà mentre estigui absolutament penjat el finançament i mentre, pràcticament, els únics aspectes en els quals tinguem marge de decisió pròpia siguin els que cobreix l'endeutament. Però, farem, evidentment, treballarem en aquest sentit. I, per exemple, un programa com el que acaba de llançar el Departament de Sanitat i Seguretat Social per a la gent gran, aquest programa titulat «Més anys a la vida i més vida als anys» és un exemple d'aquesta voluntat. Però, repeteixo, és un problema de pressupost, d'aquells que permet comprendre que el problema del finançament no és un problema de la Generalitat o de Convergència i Unió o dels polítics; és un problema de la gent. Pensin que aquest any 86 hem pogut millorar en un 12% les partides destinades a minusvàlids —i calia molt fer-ho— només perquè les Caixes, en un gest que les honora —i que vull agrair públicament— han col·laborat a través de la Generalitat. Ho han fet a través de la Generalitat, certament, com correspon, però ho han fet elles, altrament no hauríem pogut incrementar un 12%.

Bé, repeteixo, de tot això tots els nostres partits, o quasi tots, en tornaran a parlar d'aquí dos mesos a Madrid i nosaltres, a finals de desembre, en tornarem a parlar aquí, a l'hora de discutir els Pressupostos.

El segon risc, sobre el qual vull cridar la seva atenció, i

també conseqüència de l'evolució, en molts aspectes positiva, de caràcter econòmic que estem començant a viure, és el risc d'un nou procés d'hiperconcentració demogràfica, econòmica i de tot ordre a Barcelona i al seu entorn. Els errors, o simplement els excessos, tan criticats fa quinze anys, es poden repetir, i es poden repetir ara d'una manera definitivament desequilibradora. Tots vostès saben que jo he estat sempre —i ho he estat quan no estava de moda ser-ne— un defensor de Barcelona, de la ciutat de Barcelona, i he dit sempre que sense Barcelona Catalunya perdria molt de pes, molt; però això no treu que calgui evitar el perill que Catalunya sigui una mena de ciutat hanseàtica, una gran ciutat i una gran aglomeració sense país i sense equilibri. Per tant, hi ha una absoluta necessitat de reforçar Lleida, de reforçar el triangle Tarragona-Reus-Valls, Tortosa, les comarques gironines, òbviament les comarques i les ciutats del centre de Catalunya, etcètera. Tot el país.

Què fem per aconseguir-ho? I què hem de fer i què farem? Abans que res és un problema de comunicacions, de desenclavar —allò que dèiem quan parlàvem de Ripoll—, de desenclavar comarques i ciutats i de fluidificar el tràfec. Jo em congratulo que en aquest punt el Govern de la Generalitat hagi dut a terme una tasca important i indiscutible, perquè està a la vista..., però s'ha de continuar, evidentment.

Hi ha després la qualitat de vida arreu del país : que hi hagi un bon ensenyament, una bona assistència sanitària, una bona oferta cultural arreu, que les capitals i ciutats d'arreu de Catalunya tinguin un bon nivell, i que hi hagi —i això ja s'està fent i s'està progressant molt, però no prou encara— una gran millora en els pobles.

I cal, finalment, que es donin, arreu també, les condicions perquè es creï riquesa : riquesa i treball i, per tant, possibilitat de manteniment o, millor, de creixement demogràfic.

D'aquí tota la nostra política de terrenys industrials, de modernització del camp, de millora de la comercialització agrària, de consolidació de les estacions d'esquí, d'ajut a les indústries situades fora de l'àmbit barceloní —que no s'han pogut beneficiar, per altra banda, de la ZUR—, de subvenció a la construcció de ports esportius, de foment del turisme...

Tot això fem i hem de fer, tant com puguem, perquè, si no, podria donar-se el cas que recaiguéssim en els errors dels anys 60.

Senyores i senyors diputats, els deia fa una estona que el meu discurs, i el de tot el Govern de la Generalitat, no pot evitar referències crítiques, i àdhuc polèmiques, envers l'actual situació de les autonomies i envers el tracte que es dona a Catalunya. Però, al mateix temps, deia que Catalunya, en el seu conjunt, el país, la societat, tenen vitalitat i tenen força i progressen.

L'11 de setembre vaig dirigir, com cada any, un missatge als catalans i, en la mateixa línia dels missatges precedents, em vaig expressar amb confiança i amb optimisme respecte al nostre esdevenidor.

Com vostès saben, jo sempre he tingut confiança en el nostre poble, i sempre m'he sentit optimista respecte a les seves possibilitats, tant en l'ordre col·lectiu com, almenys, en el de la gran majoria de les persones i de les famílies. Ni en els moments més durs de la crisi del 80, 81 o 82, vostès no m'han sentit dirigir un missatge, fer un discurs pessimista.

Jo celebrego que ara aquesta visió esperançada sigui comparti-

da per més gent que abans i, àdhuc, per gent de sectors que temps enrere més aviat s'expressaven amb tristesa sobre el país. El cas és que enguany jo deia als catalans el dia 11 de setembre que podem guanyar, que no hi hem de pensar tant en l'11 de setembre que varem perdre, gloriosament, però el varem perdre; que ara podem guanyar, i que jo crec que guanyarem el desafiament de fer de Catalunya un país a l'altura del que ha de ser una societat de l'any 2000, i que la prova eren totes les coses importants i positives que s'han fet a Catalunya durant aquests darrers anys, i que demostren la vitalitat del nostre país.

Deia, concretament, que s'ha iniciat ja clarament la recuperació econòmica, i és veritat; i que es tornen a crear empreses, i és veritat; i que els joves redescobreixen l'educació empresarial, i que la ZUR catalana és, d'una manera clara, la que, pel seu propi esforç, més empreses i més llocs de treball ha creat. Deia que l'agricultura està resistint bé el xoc de la Comunitat Econòmica; deia que la productivitat del nostre sector agrari millora i que ja és un 33% més alt que el de la mitjana espanyola; deia que enguany farem un nou rècord turístic, i deia que tot això té encara un altre efecte, i és que des de fa mesos, l'atur evoluciona a Catalunya d'una forma clarament més favorable que a la resta de l'Estat.

No els ho llegeixo tot, per no allargar-me més del compte, però, amb tot, no em puc estar de recordar algunes coses més : deia que Catalunya és, a nivell espanyol, cada cop més, pionera de les noves tècniques de l'ensenyament, que és —afegeixo ara— un dels punts a través dels quals es posa de manifest... per dir-ho així és una pedra de toc per saber si un país té o no té voluntat innovadora i si és capaç o no de fer una política de mig i llarg termini. I explicava que som el quart país d'Europa, després de Suïssa, Holanda i Flandes, on més s'estudien i es parlen llengües estrangeres, i això és molt important. I deia que en les tres universitats catalanes hi comença a haver un aire de renovació, i parlava d'aquella relació i col·laboració entre les universitats i el món econòmic empresarial, que és bàsic per al progrés econòmic i social de qualsevol país, i que això cada cop agafa més i més volum. I els parlava de moltes coses, que potser els faran somriure ara a vostès, però que, amb tota certesa, no fan somriure a les persones i al país el qual representem. Els parlava del número creixent d'escoles de música, dels grups teatrals catalans i del seu prestigi, que som un dels primers països d'Europa, un dels primeríssims països d'Europa en el tema dels transplantament d'òrgans —que tampoc no és una cosa que estigui a l'abast de qualsevol; deia que l'associacionisme, tot, el més important i el més menut i senzill, la creació d'entitats de tota mena augmenta d'any en any; deia que la projecció de Barcelona i de Catalunya en el món és creixent. I tot això que deia és veritat.

I puc afegir ara més : per exemple, que l'any 85 es varen editar 3.471 llibres en català, que és el rècord fins avui, 3.471; i que la inversió industrial estrangera a Catalunya representa el 35% de tota la inversió estrangera a Espanya; i que dels 8.334 milions que el CEDED hi va dedicar l'any passat a finançar productes industrials d'interès, projectes innovadors, el 48,4% va venir a Catalunya, que això és un senyal de l'esforç de modernització de la nostra indústria; i deia —o dic ara, millor dit—, que tot aquell pessimisme que fa un parell o tres anys parlava de la decadència cultural de la ciutat de Barcelona i de Catalu-

nya en general, contraposada a un gran esclat —deien— de Madrid, ja està passant. I ara, de cop, hi ha més revistes comarcals —254 exactament—; de petites i grosses, d'importants i de no tan importants, de senzilles i de presumptuoses : 254; i que la reculada de la moda feta a Catalunya durant molt anys s'ha aturat i que Barcelona reprèn com a centre de moda i de disseny.

I ara els dic que Catalunya tornarà a ser l'únic país de tot l'Estat capaç d'impulsar una nova autopista d'iniciativa privada, sobre la qual es pot somriure molt, hi haurà molta gent fora de Catalunya que somriurà, però ningú no la farà, i a Catalunya es farà. I no enumero tot això per a la recreació de les meves orelles, ni de les de vostès, perquè, a més, de fet, moltes d'aquestes coses només en part es deuen a l'acció del Govern de la Generalitat, o de les institucions en general; moltes són més obra de la mateixa societat que de les institucions... Doncs, que ja és important saber que tenim un país així.

I si faig aquesta relació, que afortunadament podria ser molt més llarga, llarguíssima, és perquè siguem conscients de les nostres possibilitats. Com abans he dit, la manera millor de reaccionar és fer nosaltres el que podem fer, i és fer funcionar bé el que de nosaltres depèn. Que no sempre ho fem prou? La nostra gran carta, la que ens fa sentir esperançats, fins i tot ens fa sentir segurs, la que almenys m'hi fa sentir a mi, és aquesta realitat activa i progressiva de Catalunya, és aquesta la força de Catalunya, és el que jo, de vegades, he anomenat la força tranquil·la i serena de Catalunya.

Deixin-me afegir dos punts més a aquesta relació. Un fa referència als Jocs Olímpics. Ignorem si ens els concediran o no, però la forma com s'ha dut la candidatura, amb la ciutat de Barcelona al davant, i totes les institucions catalanes fent-li costat, i tot el poble català donant-li un suport que, alhora, ha estat entusiasta i eficaç, ha estat exemplar, ha estat admirable. Això sol, ha estat ja quelcom de què ens podem sentir orgullosos com a catalans.

No és freqüent —i ho diuen tots els membres del Comitè Olímpic Internacional que ens visiten, i en vénen moltíssims— una cosa així, no és freqüent. I estic convençut que fins i tot en el cas, jo crec que improbable, de no obtenir els Jocs Olímpics, aquest impuls permetria a la ciutat i permetria a tot el país, a tot Catalunya, mantenir els ambiciosos objectius de renovació i de creació d'infraestructura que s'ha plantejat. I això, òbviament, tot plegat, és un gran actiu a posar en el compte de Catalunya.

Un altre punt positiu, de molta transcendència, és que en conjunt Catalunya està responant bé al gran repte de la integració europea. Jo proposaré de fer un debat, a primers de l'any que ve, al cap d'un any d'experiència, per veure realment quin és el resultat, però la primera impressió és que està responant bé al gran repte d'aquesta integració. I no em refereixo ara a un tema políticament important i delicat —i del qual espero que demà tindrà, se'm brindarà l'oportunitat de parlar—, que és el de les conseqüències que la integració pot tenir per a l'autonomia, que ens obliga a ser molt i molt vigilants en aquest punt, sinó que ara em refereixo com l'economia i la societat catalana demostren capacitat de resistència, d'adaptació i d'aprofitament. I això és un senyal que són fortes i és un senyal que els seus responsables són homes capaços i al dia.

Parlava fa poc del moment de fer les coses, de si les coses

s'han de fer ara o d'aquí cinc anys, parlava de les coses a fer ara. Parlant d'això és obligat fer notar que aquest debat el produeix poc després de les eleccions del mes de juny i de la instauració d'un nou govern socialista, amb el qual el Govern de la Generalitat ha de mirar de poder dialogar i entendre's tant com sigui possible. Per més confiança que tinguem en la iniciativa —i vostès saben que jo en tinc molta— i en la força de la nostra societat, és evident, però, que un país que no tingui ben resolts els seus problemes polítics i institucionals a la llarga se'n ressent, i que a la llarga fracassarà, totalment o parcialment. No vegin, per tant, en l'expressió d'aquesta confiança per part meua en la nostra pròpia força i capacitat, no hi vegin un desinterès per l'acord solament financer, sinó també polític, amb el Govern central. O, pitjor encara, no hi vegin un desinterès per l'encaix harmònic de Catalunya en el conjunt espanyol. De cap manera. Que a través de la història —i també ara— haguem demostrat una notable capacitat per sobreviure i àdhuc per prosperar econòmicament i per crear una cultura de bon nivell, sense el que en podríem dir una adequada cobertura política —que ja hem demostrat que som capaços d'això—, no vol dir que això sigui bo. De fet, el primer objectiu del Govern de la Generalitat ha de ser sempre buscar aquesta cobertura, i això requereix un constant esforç d'entesa amb el Govern central i, en general, amb el poder a Espanya i amb la societat espanyola.

Quan fa poc em vaig entrevistar amb el President del Govern, vaig començar per dir-li —i abans ja li ho havia dit per carta—, per dir-li, textualment, que jo creia que aquest era un moment adequat per —textualment— intentar una aproximació, millorar les nostres relacions i resoldre problemes pendents. Que jo denunciï amb energia, i sense embuts, la política autonòmica del Govern en la qüestió del finançament no vol dir que no desitgi l'acord. És més, nosaltres necessitem l'acord —nosaltres vull dir el Govern de la Generalitat, òbviament, però sobretot Catalunya, necessita l'acord—; que jo denunciï amb energia aquesta política vol dir, simplement, que no podem renunciar als nostres drets a canvi de res, o a canvi de promeses, o a canvi de la interpretació molt particular i quasi sempre contrària a Catalunya de l'interès general. Vol dir només això.

Reitero també que, fins ara, sempre —sempre vol dir sempre—, la primera passa per a una negociació i una entesa l'hem donada nosaltres. Així fou després de les eleccions del 82, així fou després de les eleccions del 84 —concretament, exactament, exactíssimament, el dia 7 de maig del 84—, així fou els mesos de febrer i març del 85, així fou l'octubre del 85, i així ha estat ara. I seria fals dir que mai no s'ha resolt res, o que mai no s'ha aconseguit res. Les converses del mes de desembre passat, dels Consellers Culler i Alavedra amb el Vice-president Guerra, per exemple, varen donar alguns resultats concrets, i un d'ells prou important. I no ha estat l'únic cop. Però la simple contemplació de la situació actual deixa prou clar que de moment és molt més encara el que resta per fer que el que s'ha fet, i en realitat hi ha una profunda discrepància de concepte d'autonomia i de visió del que és Catalunya, no solament del Govern central amb el Govern de la Generalitat, sinó, crec jo, del Govern central amb el conjunt de forces polítiques catalanes. I, d'això, en parlarem, d'aquí a dos o tres mesos, molt a fons, i d'una manera que òbviament a tots ens comprometrà molt.

De tota manera, ara, simplement vull reiterar que som conscients que després de les eleccions del 22 de juny hem de fer un esforç —repeteix, textualment— per intentar una aproximació, millorar les nostres relacions i resoldre problemes pendents. Aquest esforç l'hem començat a fer, l'hem tornat a començar a fer, i hi persistirem.

I, ja que he fet referència a la conversa amb el President del Govern els vull explicar un altre punt d'aquesta conversa, perquè a través d'ell, ell —espero— i vostès, i el país en general, poden entendre alguns fets fonamentals, no ja de la política del Govern de la Generalitat, sinó de la nostra actitud. Ell deia: «Jo comprenc que el nacionalisme necessita sempre un cert punt de tensió amb una força exterior, que en el cas de Catalunya és el Govern central, o la resta d'Espanya». M'ho va dir sense intenció polèmica —jo diria que ho va dir sense intenció polèmica, que ho va dir amb desig de comprensió—, m'ho va dir com buscant la manera de situar aquella tensió, que ell considerava consubstancial a l'afirmació nacional, en un marc que li llevés perillositat i que no impedís el diàleg. O sia, que el seu to no era especialment crític. Però, tot i així, jo el vaig haver d'interrompre per dir-li que no era així i que anava errat, que almenys jo, personalment, i el Govern de la Generalitat, no anem per aquí. Nosaltres no necessitem tensions externes, el Govern de la Generalitat no necessita tensions externes, Catalunya no necessita tensions externes; no necessitem enfrontaments sistemàtics amb ningú per ser el que som; no necessitem definir-nos en funció de cap sentiment «anti». Necessitem tensió, això sí —i així mateix li ho vaig dir—, però és una tensió interior, és una tensió de superació, de creació, d'afirmació, és aquesta tensió la que ens cal; és el que en podríem dir una tensió de construcció de país. Almenys, això és el que jo procuraré, que sigui la tensió que hi hagi a Catalunya, que aquesta tensió la necessitem, certament, però no aquella altra.

Per desgràcia, hem de reclamar sovint allò que és nostre. No em facin repetir tots aquells números, per exemple, que són prou clars. Per desgràcia, hem de protestar sovint, hem de denunciar discriminacions. Per desgràcia, és cert que sovint tenim tensions amb forces exteriors, però no les busquem, ni les hem de buscar, ni les desitgem, perquè no ens convenen. És que, a més, no ens convenen. No es construeix un país sobre el sistemàtic i mai ben resolt enfrontament exterior, i menys sobre la frustració, o sobre el ressentiment, o sobre l'excusa que, de tot el que no ens surt bé, en tenen la culpa els altres. No es construeix un país sobre això. No cal que m'ho expliquin. Ho sé. Ho tinc escrit de fa molts i molts i moltíssims anys. Els nostres lemes són, de fa molts anys, han estat sempre construir Catalunya, fer país. Vostès no m'han sentit parlar mai de destruir res. Vostès no m'han sentit parlar mai de destruir res. I jo crec que —amb les variants que vulguin, perquè hi pot haver maneres diferents de dir-ho i es pot dir això des d'origens polítics i ideològics molt diversos— aquests lemes han de ser els nostres lemes, han de ser els nostres objectius: construir, fer. I la tensió exterior, la frustració, la sensació d'incomprensió, l'excusa fàcil..., tot això ens fa nosa. Tot això, ja ho he dit abans, tot aquest tema del finançament no reforça ningú, i menys el Govern de la Generalitat: això desgasta, la Generalitat, l'autonomia, el país, el Govern, tot això ens fa nosa. Nosaltres volem construir un país. Només necessitem poder construir. Necessitem, això sí, necessitem poder dispo-

sar dels materials necessaris per fer-ho, això sí. En tot cas, que quedi clar, és aquesta moral de construcció de país la que prediquem i la que caracteritza el nostre discurs. El nostre discurs a tothom, però d'una manera especial als joves.

Senyores i senyors diputats, darrerament s'ha dit que el sentiment nacional i nacionalista català creixia entre els joves. Com poden comprendre, això, si és cert, a mi em produeix satisfacció, em produeix una gran satisfacció, perquè després de tot, jo, fonamentalment, des dels dotze anys, sóc un nacionalista. Després es diu també que hi ha un increment del radicalisme, entenent per radicalisme actituds o accions que poden portar al trencament de la convivència, i àdhuc poden portar a la violència. Això no té res a veure amb el nacionalisme. A això, sempre ens hi hem oposat, sempre, i ara també, i contundentment.

Sobre això es podrien dir moltes coses. Per exemple, que un dels factors del radicalisme pot ser que sigui el sentiment d'engany que molts catalans tenen degut a la involució autonòmica. No hi entraré. També podria dir que molts cops alguns mitjans de comunicació controlats pel Govern central han magnificat i deformat tant com han pogut qualsevol incident a condició que es produís a Catalunya; podria ser que de vegades semblés que a alguns sectors els interessi la crispació. Però, a part de deixar-ne constància, no diré res d'això.

Jo vull dir als joves, i especialment als joves que per patriotisme puguin sentir-se temptats per aquest radicalisme, que el camí no és aquest. I els vull convidar —i segur que vostès amb mi— a una tasca molt més positiva, molt més fructífera per a Catalunya, que és la de construir un país, el nostre, a través de l'esforç de cada dia, un esforç obstinat i il·lusionat. Un país amb forta consciència nacional, un país plenament reconegut en la seva personalitat i en els seus drets polítics i institucionals —els joves nacionalistes no han d'esperar de mi cap proposta que no sigui profundament nacionalista—, un país així, un país progressiu i obert, un país al dia, un país just i humà, un país civilitzat, i un país, un poble que sigui un sol poble.

Jo els vull dir que, de la Catalunya d'avui, ens en podem sentir orgullosos. Té prou qualitat, té prou nivell, té prou capacitat per fer coses, té prou generositat, té prou possibilitats perquè ens en puguem sentir orgullosos, i que els joves se'n puguin sentir orgullosos. Però té també prou insuficiències, prou retards. Té, fins i tot, prou falles humanes, prou defectes, individuals i col·lectius. Catalunya té prou necessitat de ser estimada i de ser ajudada perquè sigui un bon camp de treball, perquè sigui un bon objecte de la nostra vocació, perquè sigui per a nosaltres el millor camp de treball per dedicar-li tota la nostra capacitat de fer i d'estimar, tota la nostra capacitat de construir —no de destruir—, d'ajuntar —no de disgregar—, d'actuar amb fe en nosaltres mateixos i amb optimisme —en podem tenir—, no amb amarga frustració. Jo convido els joves a això. Els convido, no al radicalisme, però tampoc a creure que no hi ha res a fer; no els convido a l'abandó o al sobresalt, sinó a la generositat, a la tenacitat, a la creativitat, a l'ambició, al servei de l'ideal de construcció de Catalunya. I, entre altres raons, els hi convido per una raó personal: i és que fa quaranta-quatre anys que jo treballo i lluito en aquest camp, i la història i el poble català diran al capdavant de tot si ho he fet bé o malament.

Però jo, ara, ja dic que, tot i tantes i tantes vicissituds —dic

que els joves, ja ara—, tot i tantes i tantes vicissituds i de més d'una decepció, que tant en l'ordre de la realització personal com en el de la pau que dóna la sensació d'haver viscut i lluitat per una causa bona, com en el del fet de creure que alguna cosa s'ha fet pel país que estimem, aquest camí de construir, aquest camí convivencial i pacífic, aquest camí d'afirmació i no de negació, aquest camí és bo, i que aquest camí portarà a bon port, aquest.

Jo agraeixo a la joventut catalana que rebutgi la claudicació, que se senti molt radicalment i molt fonament catalana, que faci entendre a qui calgui que agafarà la torxa i que la durà potser amb més decisió que els qui ara la portem. Li ho agraeixo perquè no es pot fer res sense patriotisme o sense energia. No es pot fer res sense voluntat de no deixar-se trepitjar; només li demano que ho faci basant-se en actituds i sentiments positius, amb mètodes pacífics, amb esperit d'unitat i convivència, amb respecte per a tot i per a tothom.

Si la joventut, per indiferència o per desengany, per passivitat o per fúria desfermada, no s'afegeix a la tasca de construir Catalunya, el país quedarà a mig fer; a la tasca de construir Catalunya així, si no s'hi afegeix, el país quedarà a mig fer.

Comencem a sentir la necessitat que aquesta joventut no tocada per la moda antipatriòtica, ni pel cinisme, ni pel carrerisme, ni pel subversionisme sistemàtic, ni per la ira destructora, que aquesta joventut prengui consciència de la tasca que té reservada i de la responsabilitat que té, i que tindrà més encara d'aquí a pocs anys, en la consolidació de Catalunya com a societat i com a nació, i que això no ho malmeti ara embocant

camins sense sortida.

Senyores i senyors diputats, el temps que ha passat d'ençà d'ara fa un any no ha estat fàcil: hi ha hagut eleccions, hi ha hagut alguns grans enfrontaments en l'àmbit general de l'Estat, hi ha hagut la integració a la Comunitat Europea; no hem progressat en la nostra relació institucional amb Madrid, ni políticament ni econòmicament; hi ha hagut alguns altres fets que han sacsejat i sacsegen la consciència ciutadana, que amenacen el clima de respecte, que pretenen ensorrar i destruir... Malgrat tot això, aquest Parlament, aquesta Generalitat en general, la societat catalana dels vuitanta continuen essent protagonistes d'un procés esperançador i portadors d'una voluntat positiva —això em consta—, i tots nosaltres en som representants, d'això. I tenim, tots nosaltres, en aquest sentit, moltes més coses que ens ajunten que no pas que ens disgreguen. Permetin-me, per tant, que, més enllà de les justificades preocupacions del moment i més enllà també dels desacords i de les crítiques que aquest debat lògicament i legítimament farà aflorar, me'n congratuli.

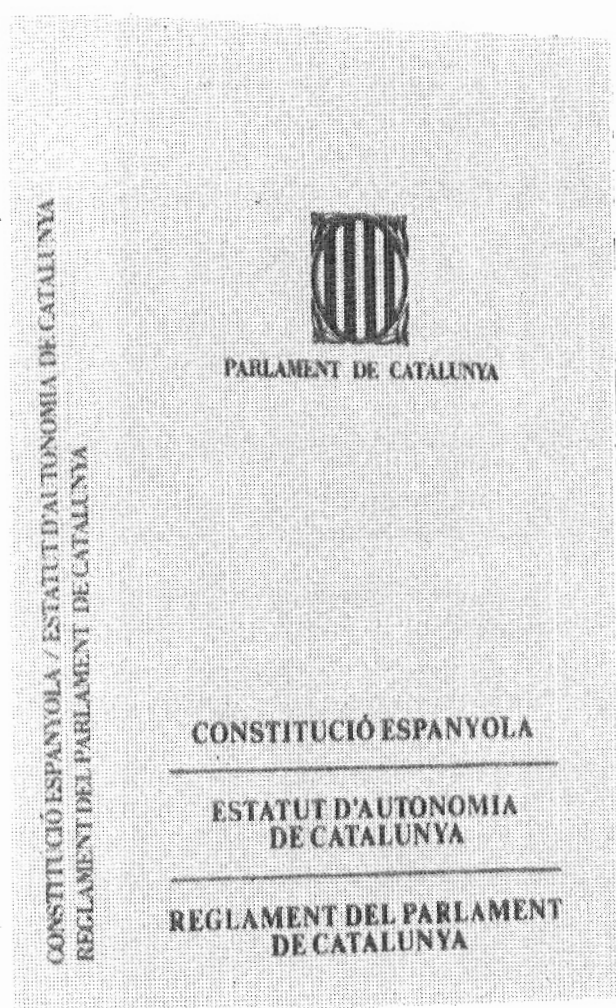
Senyores i senyors diputats, Molt Honorable senyor President, moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Molt Honorable President.

Convé ara que suspenguem aquesta reunió per continuar-la demà a les onze del matí, per donar pas a les intervencions dels representants dels grups.

Se suspèn la sessió.

(Són tres quarts de vuit del vespre i cinc minuts.)

Publicacions del Parlament de Catalunya

CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALUNYA

REGLAMENT DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Edició dels textos oficials, amb índexs temàtics i sistemàtics, preparada pels lletrats del Parlament de Catalunya.

Format 88 x 152 mm.

Preu de venda: 700 pessetes.

Comandes: Publicacions del Parlament, Palau del Parlament, Parc de la Ciutadella, 08003-Barcelona.

Parlament de Catalunya

LLIBRE DEL CINQUANTENARI

CONTINGUT

Prefaci del M. H. Sr. President del Parlament de Catalunya

CAPÍTOL I

LES ELECCIONS PER A CONSTITUIR EL PARLAMENT DE CATALUNYA

1. El període provisional de la Generalitat.
2. Les eleccions del 20 de novembre de 1932.
3. El sistema electoral.

CAPÍTOL II

ELS DIPUTATS

1. L'Estatut dels Diputats del Parlament.
2. Vuitanta-tres Diputats.

CAPÍTOL III

LA CONSTITUCIÓ DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

1. La Junta preparatòria.
2. La constitució provisional i la constitució definitiva del Parlament.
3. La durada i la dissolució del Parlament.

CAPÍTOL IV

ELS ÒRGANS DEL PARLAMENT

1. La Presidència i la Mesa del Parlament.
2. La Diputació Permanent.
3. Les Comissions.

CAPÍTOL V

EL FUNCIONAMENT DEL PARLAMENT

1. El Reglament Interior del Parlament.
2. Les sessions i els períodes de sessions.
3. Els quòrums i els sistemes de decisió.
4. Les fraccions o Grups parlamentaris.

CAPÍTOL VI

LA FUNCIÓ LEGISLATIVA

1. Les competències legislatives del Parlament de Catalunya.
2. El procediment legislatiu en el Parlament de Catalunya.
3. L'obra legislativa.
4. Algunes de les lleis més importants del Parlament de Catalunya: l'Estatut Interior de Catalunya, la Llei Municipal de Catalunya, la Llei del Tribunal de Cassació de Catalunya.

CAPÍTOL VII

CREACIÓ, MANTENIMENT I CONTROL DEL GOVERN

1. El president de la Generalitat.
2. La delegació de les funcions executives i el Conseller Primer.
3. El Consell Executiu.
4. La responsabilitat política del President de la Generalitat i del Consell Executiu.

A cura d'Ismael E. Pitarch

Prefaci del M. H. Sr. President del Parlament de Catalunya

Publicacions del Parlament de Catalunya

Barcelona, 1984.

432 pàgines.

ISBN 84-500-9786-X

Preu: 5.000 PTA

Llibre editat en commemoració del cinquantè aniversari de la restauració de la institució parlamentària a Catalunya. Cada capítol conté una extensa part documental (intervencions parlamentàries, lleis aprovades, etc.).

Més de 200 fotografies d'esdeveniments històrics i de l'interior del Palau del Parlament en aquella època. Per primera vegada, la foto i la biografia de cadascun dels 83 Diputats del Parlament elegit el 1932.

El llibre acaba amb la transcripció de diversos parlaments pronunciats en la sessió extraordinària que el Ple tingué el dia 14 de desembre de 1982 per commemorar aquest cinquantenari.

5. La Presidència de Francesc Macià i els governs monocolors de l'Esquerra.

6. La Presidència de Lluís Companys i els governs de coalició.

7. L'existència d'una majoria parlamentària i governamental.

CAPÍTOL VIII

LA SUSPENSIÓ DEL PARLAMENT

1. Els Fets dels Sis d'Octubre.
2. La Llei de la República del 2 de gener de 1935.
3. La represa de l'activitat del Parlament de Catalunya.

CAPÍTOL IX

EL PARLAMENT DURANT LA GUERRA

1. La voluntat de mantenir un sistema democràtic.
2. Les relacions amb el Govern.

CAPÍTOL X

EL PARLAMENT EN LA MEMÒRIA DELS PROTAGONISTES

1. L'organització de la Justícia i el Tribunal de Cassació de Catalunya. *Josep Andreu i Abelló.*
2. La federació de municipis i la Llei Municipal de Catalunya. *Francesc Arnau i Cortina.*
3. La legislació sobre la cultura. *Xavier Casademunt i Arimany.*
4. La figura del Conseller Primer. *Joan Casanellas i Ibarz.*
5. El Parlament català durant la República. *Antoni Dot i Arxer.*
6. La legislació agrària. *Josep Folch i Folch.*
7. La voluntat d'Antoni Rovira i Virgili i el tacte de Joan Casanovas. *Miquel Guinart i Castellà.*
8. Els Governadors de la Catalunya Autònoma. *Carles Pi i Sunyer.*
9. El successor de Francesc Macià. *Joan Sauret i Garcia.*
10. El Parlament i les comarques. *Francesc Viadiu i Vendrell.*
11. La legislació civil. *Gonçal Ivars i Meseguer.*

CAPÍTOL XI

COMMEMORACIÓ DEL CINQUANTENARI DE LA INSTAURACIÓ DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sessió extraordinària del Ple del Parlament del dia 14 de desembre de 1982. *Intervencions del M. H. Sr. Heribert Barrera, President del Parlament; del M. H. Sr. Jordi Pujol, President de la Generalitat; de l'I. Sr. Anton Cañellas, en nom del G. p. de Centristes; de l'I. Sr. Victor Torres, en nom del G. p. d'Esquerra Republicana; de l'I. Sr. Rafael Ribó, en nom del G. p. del PSUC; de l'H. Sr. Joan Reventós, en nom del G. Socialista i de l'I. Sr. Josep M. Ainaud, en nom del G. p. de Convergència i Unió. Lectura de la proposta de declaració del Parlament, amb motiu d'aquesta commemoració, a càrrec de l'I. Sr. Josep Andreu i Abelló.*

TAULA D'ABREVIATURES BIBLIOGRAFIA

CONDICIONS PER A LA SUBSCRIPCIÓ

- 1.— La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.
- 2.— La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.
- 3.— El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Diari, però sense dret als exemplars no rebuts.
- 4.— L'Administració del Diari pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

carrer núm.

telèfon població

districte postal

☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

desitja subscriure's a

☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA i al
☐ BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
(subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions impreses adjuntes, a partir del dia de de
fins al 31 de desembre de 198

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 198 envia
per (gir / taló al portador) núm. la quantitat de pessetes

..... de de 198

Signatura

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA, Palau del Parlament,
Parc de la Ciutadella, Barcelona-3

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA. Edició i subscripcions : Servei de Publicacions del Parlament de Catalunya, Palau del Parlament, Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona. Telèfon 300 62 63. Subscripció anual : 4.200 pessetes. Subscripció anual conjunta amb el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* : 8.000 pessetes. Número solt 95 pessetes.
Imprès per Multitext, Diputació, 113-115, 08015 Barcelona.

Dip. Leg. B-27.966-80